Grondwettelijk Hof

Arrest nr. 132/2026
van 19 november 2026
Rolnummer : 8496

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 18 mei 2024 « tot regeling van de private opsporing », ingesteld door het Instituut voor bedrijfsjuristen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters Pierre Nihoul en Joséphine Moerman, de rechters Thierry Giet, Yasmine Kherbache, Sabine de Bethune en Magali Plovie, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus rechter Danny Pieters, bijgestaan door griffier Nicolas Dupont, onder voorzitterschap van voorzitter Pierre Nihoul,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 6 juni 2025 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 10 juni 2025, heeft het Instituut voor bedrijfsjuristen, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Maxime Vanderstraeten en mr. Julia Simba, advocaten bij de balie te Brussel, beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van de wet van 18 mei 2024 « tot regeling van de private opsporing » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 6 december 2024).

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Nicolas Bonbled en mr. Junior Geysens, advocaten bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 23 september 2026 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers Thierry Giet en Sabine de Bethune te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen was, dat geen terechtzitting zou worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek om te worden gehoord, zou hebben ingediend, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten na die termijn zouden worden gesloten en de zaak in beraad zou worden genomen.

NIET VERBETERDE KOPIE

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

A. Standpunten van de partijen voor het Hof

1. Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1. De verzoekende partij, het Instituut voor bedrijfsjuristen, meent te doen blijken van een belang om de vernietiging van de wet van 18 mei 2024 « tot regeling van de private opsporing » (hierna : de wet van 18 mei 2024), in het bijzonder de artikelen 3, 4, 1°, 101, 102, 104 en 107 ervan, te vorderen. Zij kan immers als beroepsorde voor bedrijfsjuristen in rechte optreden om de beroepsbelangen van haar leden te verdedigen alsook de uitoefening van het beroep wanneer die in het geding wordt gebracht. Zij beklemtoont dat de vertrouwelijkheid van de door bedrijfsjuristen verstrekte adviezen een fundamentele wettelijke en deontologische regel is, zoals bedoeld in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 « tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen » (hierna : de wet van 1 maart 2000). Het belang van die vertrouwelijkheid wordt eveneens beklemtoond in de parlementaire voorbereiding van de wet van 14 maart 2023 « tot wijziging van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen » (hierna : de wet van 14 maart 2023).

Volgens de verzoekende partij is de vertrouwelijkheid juist noodzakelijk om het vertrouwen in de bedrijfsjurist te waarborgen, waardoor hij zijn functie naar behoren kan uitoefenen. De bedrijfsjuristen kunnen in dat verband ertoe worden gebracht om voor adviesdoeleinden, soms gericht, informatie te verzamelen over personen of over de precieze toedracht van bepaalde feiten, met als doel die aan hun werkgever door te geven teneinde hun belangen te vrijwaren in het kader van een actueel of mogelijk conflict. Het beroep van bedrijfsjurist wordt echter niet vermeld in artikel 4 van de wet van 18 mei 2024, waarin de beroepen worden opgesomd die niet onder het toepassingsgebied van die wet vallen.

Aangezien de wet van 18 mei 2024, die in verschillende verplichtingen voorziet voor de openbaarmaking van de verzamelde informatie, betrekking kan hebben op sommige taken van de bedrijfsjuristen doet zij afbreuk aan het vertrouwelijke karakter van de verstrekte adviezen, dat net ertoe strekt de opdrachtgevende onderneming de zekerheid te bieden dat die informatie niet aan derden wordt bekendgemaakt. Zodoende brengt zij ook de effectiviteit van de adviezen in het gedrang. De wet van 18 mei 2024 raakt dus rechtstreeks en ongunstig de belangen van de bedrijfsjuristen.

2. Ten gronde

A.2.1. De Ministerraad voert vooraf aan dat de bepalingen van de wet van 18 mei 2024 niet de activiteiten van de bedrijfsjuristen beogen, aangezien die activiteiten niet voldoen aan de in artikel 3 van die wet vermelde cumulatieve voorwaarden. Voor de uitoefening van de functie van bedrijfsjurist is in werkelijkheid geenszins vereist dat handelingen van private opsporing worden uitgevoerd, zoals blijkt uit artikel 4, § 1, van de wet van 1 maart 2000, waarin die functie nauwkeurig wordt omschreven. De Ministerraad merkt op dat de verzoekende partij niet duidelijk het tegendeel aantoont en dat zij zelfs zover gaat dat zij toegeeft dat de activiteiten van bedrijfsjuristen niet onder het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 vallen. Het door de verzoekende partij gegeven voorbeeld, dat verwijst naar de ondersteuning van de personeelsdienst in het kader van een ontslag om dringende reden, kan op zich niet worden aangemerkt als een activiteit van private opsporing. Hoe dan ook hebben de specifieke gevallen waarin dat soort activiteit wordt uitgeoefend geen betrekking op de overgrote meerderheid van de bedrijfsjuristen. Het volstaat overigens dat de jurist die nevenactiviteit niet zelf uitvoert, maar ze door een privaat onderzoeker laat uitvoeren. De bedrijfsjurist kan vervolgens zijn rol van juridisch adviseur spelen, op basis van de door die onderzoeker verstrekte informatie.

NIET OFFICIEEL KOPIE

De bedrijfsjuristen vallen bijgevolg enkel onder het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 in zoverre zij activiteiten uitoefenen die voldoen aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 3 van die wet. Die gevallen, die door de verzoekende partij niet duidelijk worden geïdentificeerd, blijven echter uitzonderlijk. De Ministerraad voegt eraan toe dat het feit dat geen van hen een vordering tot schorsing tegen die wet heeft ingediend, aantoont dat de wet van 18 mei 2024 een volstrekt marginale weerslag heeft op de activiteiten van de bedrijfsjuristen. De verzoekende partij heeft overigens de laatste nuttige dag van de termijn afgewacht om het beroep tot vernietiging in te stellen, hetgeen aantoont dat de werkelijke impact van de bestreden bepalingen inderdaad veeleer beperkt is.

A.2.2. In zijn memorie van wederantwoord beklemtoont de Ministerraad dat de in artikel 4, § 1, 3° en 4°, van de wet van 1 maart 2000 bedoelde opdrachten niet onder de definitie van « private opsporing » in de zin van artikel 3 van de wet van 18 mei 2024 kunnen vallen, zoals blijkt uit de bewoordingen van die bepalingen. De voorbeelden die de verzoekende partij in dat verband geeft, zijn niet van dien aard dat ze die vaststelling kunnen wijzigen. Wat betreft de ondersteuning van de personeelsdienst in het kader van een ontslag wegens een zware fout, dient aldus een onderscheid te worden gemaakt tussen twee situaties. In de eerste situatie zijn de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de behandeling van een dergelijk dossier beschikbaar in de interne gegevensbanken van de onderneming of worden ze door de personeelsdienst ter beschikking gesteld van de jurist. In dat geval zal de bedrijfsjurist niet zelf overgaan tot het verzamelen van persoonsgegevens in de zin van artikel 3, 3°, van de wet van 18 mei 2024, maar tot een loutere raadpleging of analyse van de door de onderneming of de personeelsdienst ter beschikking gestelde gegevens. In de tweede situatie wordt een bedrijfsjurist door zijn werkgever of door de personeelsdienst gelast om een echt onderzoek te verrichten en persoonsgegevens te verzamelen over de werknemer tegen wie de ontslagprocedure wegens een zware fout loopt. Een dergelijke activiteit kan inderdaad onder het begrip « verzamelen van persoonsgegevens » in de zin van artikel 3, 3°, van de wet van 18 mei 2024 vallen, maar zij behoort klaarblijkelijk niet tot de opdrachten die inherent zijn aan het beroep van bedrijfsjurist in de zin van artikel 4, § 1, 3° en 4°, van de wet van 1 maart 2000.

Bovendien, wanneer een bedrijfsjurist intern onderzoek voert om te waarborgen dat het mededingingsrecht in acht wordt genomen, gaat hij evenmin over tot het verzamelen van persoonsgegevens in de zin van artikel 3, 3°, van de bestreden wet, maar tot een loutere raadpleging of analyse van de gegevens die door de onderneming ter beschikking worden gesteld in interne gegevensbanken. Wat het geval van klokkenluiders betreft, wordt de bedrijfsjurist niet ertoe gebracht een activiteit van private opsporing uit te voeren, aangezien die activiteit wordt uitgesloten door artikel 4, eerste lid, 10°, van de wet van 18 mei 2024, zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van die wet. Wat betreft het geval waarin de bedrijfsjurist persoonsgegevens raadpleegt die beschikbaar zijn in de interne gegevensbanken van de onderneming of die door de personeelsdienst ter beschikking worden gesteld voor een bijzondere opdracht, teneinde een juridisch advies over bepaalde feiten te verstrekken, dient te worden opgemerkt dat dat soort activiteit wordt gedekt door de bewoordingen van artikel 4, § 1, van de wet van 1 maart 2000 en dat ze bijgevolg niet onder het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 valt.

A.2.3. Daaruit volgt dat wanneer de door de bedrijfsjuristen uitgeoefende opdrachten niet verder gaan dan de opdrachten waarvoor hun beroep is erkend krachtens artikel 4, § 1, van de wet van 1 maart 2000, niet onder het toepassingsgebied vallen van de wet van 18 mei 2024, en meer bepaald niet onder de in artikel 3, 3°, van die wet bedoelde voorwaarde. Wanneer hun opdrachten verder reiken dan het erkende kader, moeten de bedrijfsjuristen logischerwijs de door de wet van 18 mei 2024 vastgestelde voorschriften in acht nemen. Wat in het bijzonder de verplichting betreft om houder te zijn van een identificatiekaart teneinde handelingen van private opsporing te stellen, merkt de Ministerraad op dat artikel 43 van de wet van 18 mei 2024 de leden van de personeelsdienst van een dergelijke verplichting vrijstelt wanneer zij opsporingen verrichten betreffende de personeelsleden van hun werkgever. De Ministerraad voegt eraan toe dat het geenszins contraproductief is om de bijkomende opsporingen van de bedrijfsjuristen te delegeren aan gemachtigde derden die de wettelijke vereisten voor het uitoefenen van de activiteit van private opsporing in acht nemen. Die activiteit leidt immers tot een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven van de burgers, zodat het noodzakelijk is om in een kader te voorzien voor de aan de private onderzoekers geboden methodes en mogelijkheden, maar ook om erover te waken dat enkel de personen die voldoende waarborgen bieden inzake betrouwbaarheid, dergelijke activiteiten kunnen uitoefenen. Die vereiste verantwoordt de voorwaarden die door de artikelen 30 en volgende van de wet van 18 mei 2024 worden vastgesteld, met name het beginsel van de afwezigheid van een correctionele of criminele veroordeling. Tot slot, aangezien het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 zo is omschreven in bewoordingen die de activiteiten van het beroep van bedrijfsjurist uitsluiten, moet de door de verzoekende partij ingediende vraag naar een conforme interpretatie worden verworpen.

A.3.1. De verzoekende partij merkt op dat het feit dat een persoon een activiteit van private opsporing in de zin van de wet van 18 mei 2024 in hoofdberoep of in bijberoep uitoefent, zonder gevolg is voor de toepassing van

NIET VERBETERD KOPIE

die wet, aangezien zij niet een dergelijk onderscheid maakt bij het bepalen van het toepassingsgebied ervan. Meer in het bijzonder voorziet de wetgever niet erin dat de private onderzoekers en de opdrachthouders worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de wet wanneer zij hun activiteiten van private opsporing in bijberoep uitoefenen. Bijgevolg volstaat het dat een natuurlijke persoon een activiteit van private opsporing, zelfs sporadisch, uitoefent om onder het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 te vallen. In dat verband hebben sommige wettelijke verplichtingen betrekking op de activiteit zelf van private opsporing en op de nadere regels voor de uitoefening ervan, bijvoorbeeld het opstellen van een onderzoeksdossier of de aangifte van strafbare feiten, terwijl andere verplichtingen betrekking hebben op de persoon die ertoe gemachtigd is om de opsporingen te verrichten. Het gaat met name over de verplichting voor de private onderzoekers of de opdrachthouders om een identificatiekaart te verkrijgen en te voldoen aan de vereisten die zijn vastgelegd in de artikelen 30 en volgende van de wet van 18 mei 2024, waarin tal van voorwaarden en onverenigbaarheden worden opgesomd. Die verplichtingen moeten te allen tijde worden nageleefd en niet enkel wanneer een persoon op het punt staat private opsporingen uit te voeren.

A.3.2. Volgens de verzoekende partij verwart de Ministerraad bovendien, enerzijds, het aandeel van de private opsporingen in de activiteit van de bedrijfsjuristen met, anderzijds, de impact van de wet van 18 mei 2024 op het beroep, die twee onafhankelijke elementen vormen. De bedrijfsjuristen worden ertoe gebracht bijkomstig activiteiten van private opsporing te verrichten, wat echter niet betekent dat zulks zelden voorvalt. Met andere woorden, die activiteiten vormen een bijkomstig en gericht verlengstuk van de adviesverlening, zonder dat ze anekdotisch of volkomen bijkomstig zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de bedrijfsjurist de dienst *human resources* bijstaat in het kader van een dossier met betrekking tot een ontslag wegens een zware fout, wanneer hij intern onderzoek uitvoert om ervoor te zorgen dat het mededingingsrecht in acht wordt genomen of in het geval van een klokkenluider. In die context wordt de bedrijfsjurist ertoe gebracht zelf opzoekingen te doen in interne gegevensbanken, e-mailverkeer door te nemen, video-opnames te bekijken, of nog verkennende gesprekken met collega's te voeren om informatie te verzamelen. Er dient geenszins te worden aangenomen dat het ongebruikelijk zou zijn dat een bedrijfsjurist die taken uitvoert.

A.3.3. Voor het overige is de door de Ministerraad voorgestelde oplossing, namelijk een beroep doen op privédetectives wanneer de bedrijfsjuristen handelingen moeten stellen die onder de bestreden wet vallen, ongeschikt. Naast het simplistische en circulaire karakter van een dergelijke redenering, geeft zij blijk van een gebrek aan kennis van de functie van bedrijfsjurist en van de realiteit op het terrein. De ondernemingen waarvoor de juristen werken hebben immers vaak niet de organisatorische of financiële middelen voor een dergelijke delegatie. In de veronderstelling dat die delegatie mogelijk is, is het niet wenselijk en zou het zelfs contraproductief zijn om de noodzakelijke bijkomende opsporingen van de bedrijfsjurist aan een derde te delegeren, in zoverre dat zou leiden tot tijdsverlies, extra kosten en problemen wat betreft de bescherming van de persoonsgegevens. Gelet op de deskundigheid van de bedrijfsjurist, biedt het uitbesteden van een dergelijke taak, bijvoorbeeld aan een advocaat, vaak niet de minste meerwaarde, *a fortiori* indien het enige doel erin bestaat buiten het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 te blijven om reden van de rechtsonzekerheid ingevolgde de formulering ervan en elk risico op betwisting te vermijden. Ten slotte kan niet worden aangenomen dat het volstaat een beroep te doen op privédetectives om de bijkomende taken van private opsporing uit te voeren, om de in het eerste middel aangeklaagde vaststelling van discriminatie te weren, omdat een dergelijk argument zou kunnen worden geformuleerd voor alle in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 beoogde beroepen. Niets verantwoordt in werkelijkheid dat de bedrijfsjuristen ertoe worden gedwongen hun praktijk aan te passen, terwijl andere beroepscategorieën in soortgelijke omstandigheden een wettelijke uitzondering genieten.

A.3.4. De verzoekende partij vordert in ondergeschikte orde dat de wet van 18 mei 2024 zo wordt geïnterpreteerd dat zij geen betrekking heeft op de activiteiten van de bedrijfsjuristen in de zin van de wet van 1 maart 2000, zowel wat betreft de hoofdtaken als wat betreft de bijkomende taken.

A.4.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de wet van 18 mei 2024 van toepassing is op de bedrijfsjuristen, terwijl artikel 4, eerste lid, 1°, van diezelfde wet de beroepen van notaris, advocaat, gerechtsdeurwaarder, journalist, bedrijfsrevisor en wettelijke auditor, die elk aan een specifieke regelgeving zijn onderworpen, van het toepassingsgebied ervan uitsluit.

A.4.2. De verzoekende partij preciseert dat artikel 3 van de wet van 18 mei 2024 het begrip « activiteiten van private opsporing » definieert, zodat de beroepen die dat soort activiteit uitoefenen onder de toepassing van die wet vallen, tenzij zij worden beoogd in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024, dat bepaalde beroepen van het toepassingsgebied ervan uitsluit. De parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 preciseert dat artikel 4, 1°, de uitsluitingen overneemt die voordien waren opgenomen in de wet van 19 juli 1991 « tot regeling van het beroep van privé-detective » (hierna : de wet van 19 juli 1991), in het kader waarvan de

NIET VERTAALDE VERSIE

parlementaire voorbereiding vermelde dat de uitgesloten beroepen die zijn waarvan de taken lijken op private opsporingen, maar die onder een specifieke regelgeving vallen. Een dergelijke uitsluiting is logisch, aangezien het doel van de wet van 19 juli 1991 en van de wet van 18 mei 2024 erin bestaat de juridische leemte met betrekking tot de activiteit van privédetective te vullen. Voor de uitgesloten beroepen bestaat reeds een afzonderlijke regelgeving, die in verschillende waarborgen voorziet wat betreft de uitoefening van de functie.

Volgens de verzoekende partij wordt het beroep van bedrijfsjurist ook geregeld door een bijzondere wetgeving, namelijk de wet van 1 maart 2000, waaruit volgt dat de titel van « bedrijfsjurist », die door het Instituut voor bedrijfsjuristen wordt toegekend, beschermd is en onderworpen is aan meerdere vereisten, met name die om het beroep in volle intellectuele onafhankelijkheid uit te oefenen. De bedrijfsjuristen moeten bovendien een deontologische code naleven, die hen, enerzijds, verplicht te handelen in overeenstemming met de eer en de waardigheid van het beroep, en, anderzijds, de onafhankelijkheid en objectiviteit van de adviezen te waarborgen, ongeacht de omstandigheden of invloeden. Verschillende straffen die worden uitgesproken door onafhankelijke tuchtinstanties, die zelf bij de wet zijn opgericht en door magistraten worden voorgezeten, bestraffen de schending van die code. Daaruit volgt dat het beroep van bedrijfsjurist is onderworpen aan een strikte regelgeving die bedoeld is om het ethische karakter van de uitoefening van het beroep te waarborgen, in het bijzonder met inachtneming van de regels inzake de bescherming van het privéleven, net zoals de beroepen bedoeld in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024. De in het middel beoogde categorieën van personen bevinden zich bijgevolg in vergelijkbare situaties.

A.4.3. Geen enkele verantwoording kan uitleggen waarom de bedrijfsjuristen anders worden behandeld dan de in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 bedoelde beroepen in het licht van de doelstellingen die erin bestaan de eerbiediging van het privéleven te versterken, de bestaande kloof met de regelgeving die geldt voor de door de overheid verrichte opsporingen te verhelpen en het toepassingsgebied van de regelgeving die eigen is aan private opsporingen te verduidelijken. De verzoekende partij voert in het bijzonder aan dat de uitbreiding van de regelgeving betreffende de privédetectives naar het geval van de bedrijfsjuristen niet pertinent is in het licht van de nagestreefde doelstellingen. De bedrijfsjuristen hebben immers geen enkele directe noch indirecte band met de activiteiten die in het kader van private opsporingen worden uitgeoefend, aangezien hun taak hoofdzakelijk erin bestaat juridisch advies te verstrekken aan de onderneming waarvoor zij werken. Hun oorspronkelijke functie is dus niet om te onderzoeken, maar wel om advies te verstrekken. In dat verband kan hun activiteit de opdrachten van publieke opsporing niet doen verschuiven naar de private sector, teneinde de verplichtingen die voor die opsporingen gelden te omzeilen.

In het licht van de nagestreefde doelstellingen is het daarenboven niet noodzakelijk dat de bedrijfsjuristen onderworpen zijn aan de regeling van de wet van 18 mei 2024, aangezien de praktijk van de bedrijfsjuristen reeds past in een wettelijk kader en een strikte deontologie volgt, die de activiteit op professioneel en ethisch vlak streng reguleert door te eisen dat de regelgeving inzake de bescherming van het privéleven in acht wordt genomen. Het is overigens niet gepast dat de bedrijfsjuristen aan die wet worden onderworpen, aangezien het hun opdracht is de bedrijven in staat te stellen het – vaak complexe – geldende juridische kader na te leven, zodat een vertrouwelijke dialoog onontbeerlijk is opdat de betrokken onderneming haar situatie op volledige en transparante wijze kan uiteenzetten. Dat vertrouwenskader laat de bedrijfsjurist tegelijkertijd toe gepaste adviezen te verstrekken. De wet van 18 mei 2024 verplicht de bedrijfsjuristen echter om de informatie waarover zij beschikken door te geven, zoals in de uiteenzetting met betrekking tot het tweede middel wordt beklemtoond. De wetgever neemt aldus het risico dat de vrijheid van meningsuiting van de ondernemingen ten aanzien van de bedrijfsjuristen wordt beperkt, hetgeen in hoge mate nadelig is voor de kwaliteit van de juridische adviezen die zij verstrekken en het risico op schending van het geldende reglementaire kader vergroot.

Tot slot heeft het bestreden verschil in behandeling onevenredige gevolgen, aangezien het door het – nochtans onontbeerlijke – vertrouwelijke karakter van de verstrekte adviezen in het geding brengt, zodat de wet van 18 mei 2024 een rechtstreekse bedreiging vormt voor het beroep. Die wet brengt voorts een zware administratieve last met zich mee, die niet is aangepast aan de activiteit van de bedrijfsjuristen, in zoverre die wet verplichtingen oplegt inzake registratie, het bijhouden van een onderzoeksdossier of nog het doorgeven van informatie aan de overheid.

A.4.4. In antwoord op de door de Ministerraad uiteengezette argumenten beklemtoont de verzoekende partij dat de wetgever zich met de wet van 18 mei 2024 niet ertoe heeft beperkt enkel de uitsluitingen waarin de wet van 19 juli 1991 voordien voorzag over te nemen, maar die uitzonderingen wezenlijk heeft gewijzigd. Terwijl de regelgeving met betrekking tot de private opsporing toen geen betrekking had op de bedrijfsjuristen, worden die laatsten nu daaraan onderworpen door de werking van de bestreden wet. Wat betreft de door de Ministerraad vermelde uitzondering die de advocaten genieten, merkt de verzoekende partij op dat de keuze voor de uitsluitingen

NIET VERBETERDE VORM

berust op het criterium van het bestaan van een regelgeving die eigen is aan een beroep waarbij activiteiten van private opsporing worden uitgevoerd, hetgeen het geval is zowel voor de advocaten als voor de bedrijfsjuristen, zodat die categorieën van personen daadwerkelijk vergelijkbaar zijn. De verzoekende partij merkt in dat verband op dat de door de advocaten uitgevoerde en door de Ministerraad aangehaalde « screeningprocedure » concreet betrekking heeft op de verplichting bedoeld in de wet van 18 september 2017 « tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten », die geen activiteit van private opsporing is in de zin van artikel 3 van de wet van 18 mei 2024. Bovendien hebben het dagen van personen voor de rechtbank, het oproepen van getuigen en de andere opsporingen die bedoeld zijn om een gerechtsdeurwaarder in staat te stellen vaststellingen te verrichten, klaarblijkelijk betrekking op taken die bijkomstig zijn bij de hoofdactiviteit van de advocaat, die doorgaans die opsporingen niet zelf uitvoert, maar ze delegeert aan gerechtsdeurwaarders. Daaruit volgt dat het beroep van advocaat, net als het beroep van bedrijfsjurist, niet homogeen is. Hoe dan ook ziet de verzoekende partij niet in in welk opzicht de bedrijfsjurist noodzakelijkerwijs minder handelingen van private opsporing zou stellen dan een advocaat.

A.5.1. De Ministerraad merkt op dat de uitsluitingen bedoeld in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 zijn overgenomen van artikel 1, § 2, van de wet van 19 juli 1991, dat evenmin het beroep van bedrijfsjurist vermeldde. Met de aanneming van de wet van 18 mei 2024 heeft de wetgever het toepassingsgebied van de wet van 19 juli 1991 niet wezenlijk willen wijzigen. De Ministerraad brengt in herinnering dat de hoofdactiviteiten van bedrijfsjuristen niet onder het toepassingsgebied van de bestreden wet vallen, zodat het niet noodzakelijk is om ze uitdrukkelijk in artikel 4 ervan te vermelden. Het verschil in behandeling is dus redelijk verantwoord.

A.5.2. De Ministerraad beklemtoont bovendien dat bedrijfsjuristen niet kunnen worden gelijkgesteld met de advocaten, die wel worden beoogd in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024. Sommige private opsporingen zijn immers inherent aan de uitoefening van het beroep van advocaat, zoals de « *screening* » van cliënten of de mogelijkheid om onrechtstreeks toegang te krijgen tot het Rijksregister om personen voor de rechtbank te dagen, getuigen op te roepen of een deurwaarder in staat te stellen vaststellingen te verrichten, volgens de nadere regels bedoeld in de artikelen 75 en 76 van de wet van 18 mei 2024. De advocaten zijn bovendien aan het beroepsgeheim onderworpen, zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij betoogt, bevinden de bedrijfsjuristen en de advocaten zich niet in vergelijkbare situaties.

In de veronderstelling dat de bedrijfsjuristen zich in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van andere, in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 bedoelde beroepscategorieën, stelt de Ministerraad dat het bestreden verschil in behandeling op een objectief criterium berust. In het licht van de doelstelling om het toepassingsgebied van de wet van 19 juli 1991 niet wezenlijk te wijzigen, is het redelijk verantwoord om de bestaande uitzonderingen te handhaven. In dat verband merkt de Ministerraad op dat de wetgever die uitzonderingen enkel heeft gewijzigd wanneer het niet langer noodzakelijk was om de ene of de andere uitsluiting te handhaven in het licht van de nieuwe definitie van de private opsporing vermeld in artikel 3 van de wet van 18 mei 2024. Zo worden genealogen en maatschappelijk assistenten niet langer vermeld, aangezien zij in ieder geval niet langer aan een dergelijke definitie voldoen. Voor het overige heeft het bestreden verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen voor de bedrijfsjuristen, op wie de wet van 18 mei 2024 niet of enkel op volstrekt marginale wijze van toepassing is.

A.5.3. In zijn memorie van wederantwoord brengt de Ministerraad in herinnering dat het eerste middel op een verkeerd uitgangspunt berust volgens hetwelk de activiteiten van bedrijfsjuristen in de zin van artikel 4, § 1, van de wet van 1 maart 2000 onder het begrip « private opsporing » vallen. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de categorieën van personen op wie het bestreden verschil in behandeling betrekking heeft niet vergelijkbaar zijn. De uitzonderingen bedoeld in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 strekken overigens niet ertoe de beoogde beroepen de mogelijkheid te bieden om, naast hun beroepsactiviteiten, activiteiten van private opsporing voor te stellen of uit te oefenen. Het gaat enkel erom te voorkomen dat de leden van die beroepen soms handelingen moeten stellen die, bij ontstentenis van een uitdrukkelijke uitsluiting door de wet, zouden kunnen worden beschouwd als handelingen van private opsporing.

A.6.1. Het tweede middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna : het Handvest), in zoverre de wet van 18 mei 2024 van toepassing is op de bedrijfsjuristen voor sommige van hun nevenactiviteiten, zonder dat de informatie wordt uitgesloten die zij hebben verkregen in het kader van de aan hun werkgever verstrekte

NIET VERBETERDE KOPIE

adviesverlening in hun hoedanigheid van juridisch raadsman, hetgeen in strijd is met de vertrouwelijkheidsplicht, en bijgevolg het recht op de eerbiediging van het privéleven en het recht op een eerlijk proces van de door die vertrouwelijkheid beschermde ondernemingen schendt.

A.6.2. De verzoekende partij beklemtoont dat het recht op een eerlijk proces niet enkel van toepassing is op de eigenlijke vonnisprocedure, maar ook op de eerdere fasen; dat recht legt overigens niet noodzakelijkerwijs de verplichting op om een beroep te doen op een advocaat. De bedrijfsjuristen maken, in zoverre zij onafhankelijk juridisch advies aan hun onderneming verstrekken, deel uit van de juridische beroepen bedoeld in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 47 van het Handvest. In dat kader lijkt het in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 bedoelde vertrouwelijkheidsbeginsel noodzakelijk om het recht van de onderneming op een raadsman en op juridische bijstand te waarborgen, zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van die wet. De noodzaak voor een onderneming om in alle vertrouwelijkheid juridisch advies te verkrijgen, wordt versterkt door de omstandigheid dat het geldende juridische kader steeds uitgebreider en complexer is. Dienaangaande is het verkrijgen, door de bedrijfsjurist, van alle pertinente informatie om een objectief en weloverwogen juridisch advies te verstrekken noodzakelijkerwijs afhankelijk van de vertrouwensrelatie die hij onderhoudt met de betrokken onderneming, die op de vertrouwelijkheid berust. De parlementaire voorbereiding van de wet van 14 maart 2023 bevestigt overigens dat de vertrouwelijkheidsplicht van de bedrijfsjuristen ertoe strekt de rechten van verdediging te waarborgen van de onderneming waaraan advies wordt verstrekt. De verzoekende partij voegt eraan toe dat de bedrijfsjurist, door zijn bijzondere positie, het best is geplaatst om de onderneming juridisch advies te verstrekken, zowel tijdens als na een gerechtelijke procedure, hetgeen verantwoordt dat de met de onderneming in het kader van het verstrekte juridische advies aangegane relatie vertrouwelijk is. Om die reden kan die jurist de wettelijk erkende vertrouwelijkheid inroepen als wettige reden om te weigeren de inhoud van zijn advies te onthullen tijdens een getuigenis in het kader van een gerechtelijke procedure, in de zin van artikel 929 van het Gerechtelijk Wetboek.

A.6.3. Wat de bescherming van het recht op de eerbiediging van het privéleven betreft, merkt de verzoekende partij op dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelt dat de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen een rechtzoekende en zijn advocaat onder de regeling van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens valt. Bij een arrest van 5 maart 2013 heeft het Hof van Beroep te Brussel die lering uitgebreid tot de bedrijfsjuristen, door te oordelen dat de vertrouwelijkheid van de door artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 beoogde relaties op die verdragsbepaling steunt, zodat zij klaarblijkelijk onder de bescherming valt van het recht van de onderneming op de eerbiediging van het privéleven. De verzoekende partij beklemtoont in dat verband dat de voormelde vertrouwelijkheid een wettige reden vormt om te weigeren de eed af te leggen tijdens een getuigenis in rechte in de zin van artikel 929 van het Gerechtelijk Wetboek.

A.6.4. De wet van 18 mei 2024 is van toepassing op de bedrijfsjuristen voor sommige van hun nevenactiviteiten, zodat zij onderworpen zijn aan de in die wet voorgeschreven verplichtingen. De artikelen 101, 102, 104 en 107 van die wet voorzien met name in de verplichting om de bevindingen van de private opsporingen aan verschillende, administratieve en gerechtelijke, overheden mede te delen, aan de procureur des Konings, aan de bevoegde onderzoeksrechter, aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie. Die bepalingen druisen in tegen de vertrouwelijkheidsvereiste, hetgeen een manifeste inbreuk vormt op het recht op de eerbiediging van het privéleven en op het recht op een eerlijk proces. De verzoekende partij stelt dat de doelstellingen van de wet van 18 mei 2024, namelijk de eerbiediging van het privéleven versterken, de bestaande kloof dichten met de regelgeving die geldt voor de door de overheid verrichte opsporingen en het toepassingsgebied verduidelijken van de regelgeving die eigen is aan private opsporingen, met geen enkele van de in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beoogde doelstellingen overeenstemmen, hetgeen volstaat om vast te stellen dat die bepaling werd geschonden.

A.6.5. In elk geval voert de verzoekende partij aan dat de maatregel niet geschikt is ten aanzien van de doelstelling om de bestaande kloof te dichten met de regelgeving die geldt voor de door de overheid verrichte opsporingen, aangezien de rol van de bedrijfsjurist in de eerste plaats erin bestaat de onderneming te adviseren en te begeleiden bij de door haar te ondernemen stappen teneinde te waarborgen dat die in overeenstemming zijn met het complexe juridische kader waaraan zij is onderworpen. De handelingen die zouden kunnen lijken op een activiteit van private opsporing, blijken volledig bijkomstig en vormen slechts een gericht verlengstuk van de adviesverlening. De verzoekende partij verwijst naar de ondersteuning van de dienst *human resources* in het kader van een dossier betreffende een ontslag wegens een zware fout of wanneer intern onderzoek wordt verricht om te waarborgen dat het mededingingsrecht wordt in acht genomen. Die gerichte activiteiten kunnen geenszins worden vergeleken met die van een privédetective of een politieambtenaar, die ertoe strekken feiten te verzamelen met het oog op een geschil of een rechtspleging, in het kader van een onderzoek of van bewijsvoering. De adviesverlening van de bedrijfsjuristen strekt in de eerste plaats ertoe schendingen van het recht te voorkomen door voorafgaand

NIET VERBETERDE VERSIE

op te treden, een opdracht die gelijkenissen vertoont met de opdrachten van de advocaten of de bedrijfsrevisoren, die hunnerzijds van het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 zijn uitgesloten door de werking van artikel 4, 1°, ervan.

Wat betreft het doel om het recht op eerbiediging van het privéleven te versterken, herinnert de verzoekende partij allereerst eraan dat het beroep van bedrijfsjurist reeds strikt is geregeld en aan een deontologie is onderworpen, zoals blijkt uit de uiteenzettingen met betrekking tot het eerste middel. Bovendien zou de wet van 18 mei 2024, door het vertrouwelijkheidsbeginsel opnieuw in het geding te brengen, de ondernemingen kunnen afschrikken om op volledige en transparante wijze op de bedrijfsjurist te vertrouwen, hetgeen de kwaliteit van het door de bedrijfsjurist verstrekt juridisch advies en bijgevolg de goede toepassing van het wettelijke kader, rechtstreeks aantast. De verzoekende partij verwijst in dat verband naar artikel 102 van de wet van 18 mei 2024, dat oplegt bepaalde feiten aan de procureur des Konings of aan de onderzoeksrechter te rapporteren, en naar artikel 98 van die wet, dat de bedrijfsjuristen ertoe verplicht onderzoeksdossiers aan te leggen die alle uitwisselingen bevatten die zij met hun onderneming hebben gehad in verband met een opsporingsonderzoek, terwijl die correspondentie door de vertrouwelijkheid is beschermd. In werkelijkheid zullen de ondernemingen die vrezen dat een situatie illegaal wordt geacht door de bedrijfsjuristen, niet meer openlijk met hen durven te praten om advies te verkrijgen, maar zullen ze verkiezen om de informatie te verzwijgen, waardoor een klimaat van wantrouwen zal worden gecreëerd.

A.6.6. Hoe dan ook doet de bestreden wet op onevenredige wijze afbreuk aan de in het middel beoogde grondrechten. De verzoekende partij merkt op dat het Hof van Beroep te Brussel bij zijn voormelde arrest van 5 maart 2013 heeft geoordeeld dat het feit dat een mededingingsautoriteit een advies van een bedrijfsjurist in beslag had genomen, onwettig was. Die redenering geldt voor de in de artikelen 101, 102, 104 en 107 van de wet van 18 mei 2024 bedoelde overheden. Meer bepaald is die wet onevenredig zowel vanuit het oogpunt van de rechten van de betrokken onderneming als vanuit het oogpunt van die van de bedrijfsjurist. De bestreden wet doet immers afbreuk aan de vertrouwelijkheid van de uitwisselingen tussen de jurist en zijn onderneming en zij verstoort het klimaat van vertrouwen, zodat de informatie die nuttig en noodzakelijk is om een correct juridisch advies te verkrijgen niet meer zal worden meegedeeld, waardoor eveneens wordt verhinderd dat de bedrijfsjurist zijn taak naar behoren uitvoert.

A.6.7. In antwoord op de door de Ministerraad uiteengezette argumenten voert de verzoekende partij aan dat er geen tegenstrijdigheid is tussen het erkennen dat bedrijfsjuristen activiteiten van private opsporing als nevenactiviteit verrichten en het vaststellen dat de bestreden wet wel voor dat beroep geldt en ten aanzien van haar griefhoudend is. Sommige door de bestreden wet opgelegde verplichtingen hebben geen betrekking op de activiteit van private opsporing als dusdanig, maar op de persoon die ertoe gemachtigd is die activiteit uit te voeren en die te allen tijde aan die verplichtingen moet voldoen. Volgens de verzoekende partij toont de Ministerraad overigens niet aan in welk opzicht de bestreden wet de in het middel beoogde controlenormen zou naleven. Hoewel het juist is dat die normen niet absoluut zijn en dat zij kunnen worden beperkt mits strikte voorwaarden in acht wordt genomen, kan de argumentatie van de Ministerraad echter niet aantonen dat zulks te dezen het geval zou zijn. In werkelijkheid beperkt de Ministerraad zich ertoe korte en uiteenlopende elementen van antwoord aan te halen die niet verder lijken te worden uitgewerkt, die onderling geen enkel verband vertonen en die geen betrekking hebben op het onderzoek of de in het middel beoogde controlenormen werden in acht genomen.

A.7.1. De Ministerraad stelt zich vragen bij de draagwijdte van het tweede middel, waarvan de uiteenzettingen tegenstrijdig zijn wat betreft het feit of de bedrijfsjuristen al dan niet aan de toepassing van de wet van 18 mei 2024 zijn onderworpen. Hij stelt dat de artikelen 101, 102 en 104 van die wet enkel op die juristen van toepassing zijn in zoverre de opdrachten van laatstgenoemden kunnen worden beschouwd als een activiteit van private opsporing, hetgeen slechts zeer zelden het geval is, zoals de verzoekende partij overigens erkent. Het volstaat om voor die marginale en bijkomstige taken een beroep te doen op privédetectives, met dien verstande dat de bedrijfsjurist, op basis van de door de privédetectives verkregen inlichtingen, zijn rol van adviseur ten volle zal kunnen uitoefenen en zijn advies, dat de in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 bedoelde vertrouwelijkheidsplicht geniet, zal kunnen formuleren.

A.7.2. Volgens de Ministerraad zijn de in het middel beoogde grondrechten niet absoluut en kunnen zij worden beperkt. Hij merkt allereerst op dat artikel 8, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beperkingen aanvaardt teneinde de grondrechten en vrijheden van anderen te beschermen, hetgeen te dezen het geval is. De Ministerraad merkt vervolgens op dat, hoewel de door bedrijfsjuristen verstrekte adviezen vertrouwelijk zijn krachtens artikel 5 van de wet van 1 maart 2000, zij echter geen beroepsgeheim zijn in de zin van artikel 458 van het Strafwetboek. Artikel 107 van de wet van 18 mei 2024 kan overigens niet van toepassing

NIET VERBETEND VOOR

zijn op de bedrijfsjuristen, aangezien het in essentie enkel de activiteiten van ondernemingen voor private opsporing beoogt.

A.7.3. In zijn memorie van wederantwoord stelt de Ministerraad dat het middel op het verkeerde uitgangspunt berust volgens hetwelk de artikelen 101, 102, 104 en 107 van de wet van 18 mei 2024 van toepassing zijn op de activiteiten van de bedrijfsjuristen, terwijl dat niet het geval is met toepassing van artikel 4, § 1, van de wet van 1 maart 2000. De Ministerraad stelt in ondergeschikte orde dat de inmengingen in het recht op een eerlijk proces en in het recht op eerbiediging van het privéleven redelijk verantwoord zijn in het licht van de nagestreefde legitieme doelstelling, namelijk het creëren van een kader voor het verrichten van handelingen die inbreuk kunnen maken op het privéleven van burgers en erover waken dat de personen die die handelingen stellen, voldoen aan een reeks voorwaarden die hun betrouwbaarheid en kwaliteit waarborgen. Wat in het bijzonder het recht op eerbiediging van het privéleven betreft, preciseert de Ministerraad dat de wetgever een evenwicht moet vinden tussen, enerzijds, de voordelen die voortvloeien uit de verschillende verplichtingen inzake melding in termen van de effectiviteit van de wet van 18 mei 2024 en, anderzijds, de impact van die meldingsplichten op de vertrouwelijkheidsplicht van de privédetective. Hij was te dezen van oordeel dat de voormelde voordelen de overhand hebben boven de vertrouwelijkheidsplicht van de privaat onderzoeker, hetgeen niet onevenredig is. De evenredigheidstoetsing veronderstelt immers dat rekening wordt gehouden met het feit dat de voormelde verplichtingen inzake melding niet alleen bijdragen aan een betere toepassing van de regels, maar ook de grondrechten van anderen, zoals het recht op de bescherming van het privéleven, waarborgen. De meldingsplicht waarin is voorzien bij artikel 101 van de wet van 18 mei 2024, krachtens welke de privaat onderzoeker, de opdrachthouder, de onderneming en de dienst ertoe gehouden zijn een integraal afschrift van het onderzoeksdossier mee te delen aan de rechter aan wie de bevindingen van een privaat opsporingsonderzoek worden voorgelegd, waarborgt bijvoorbeeld dat de rechter kan nagaan of de private opsporing werd uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 18 mei 2024, in het bijzonder of de verschillende waarborgen in acht zijn genomen die de persoon op wie een privaat opsporingsonderzoek betrekking heeft, geniet.

De Ministerraad brengt bovendien in herinnering dat de vertrouwelijkheidsplicht van bedrijfsjuristen geen beroepsgeheim is waaraan een bijzondere bescherming inzake het recht op eerbiediging van het privéleven zou moeten worden gekoppeld. De vertrouwelijkheidsplicht van bedrijfsjuristen en de eruit voortvloeiende vereisten inzake vrijwaring van het recht op eerbiediging van het privéleven zijn immers van bij het begin opgevat alsof ze een relatieve aard hebben, zoals duidelijk blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 maart 2000. De wetgever vermocht dus redelijkerwijs te oordelen dat die relatieve en beperkte vertrouwelijkheidsplicht, in de specifieke gevallen die zijn vermeld in de artikelen 101, 102, 104 en 107 van de wet van 18 mei 2024, diende te wijken voor de voordelen die uit de verschillende meldingsplichten voortvloeien met het oog op een betere toepassing van de regelgeving, hetgeen op haar beurt bijdraagt aan een betere waarborg van de grondrechten van burgers, zoals het recht op de bescherming van het privéleven. Dezelfde overwegingen gelden *mutatis mutandis* wat betreft de inmengingen in het recht op een eerlijk proces ingevolge de bestreden bepalingen.

NIET VERBETERD VONNIS

B. Beoordeling door het Hof

1. Ten aanzien van de bestreden wet en de context ervan

B.1.1. De verzoekende partij vordert de vernietiging van meerdere bepalingen van de wet van 18 mei 2024 « tot regeling van de private opsporing » (hierna : de wet van 18 mei 2024), die de wet van 19 juli 1991 « tot regeling van het beroep van privé-detective » (hierna : de wet van 19 juli 1991) vervangt.

B.1.2. Met de wet van 18 mei 2024 streeft de wetgever zes hoofddoelstellingen na, namelijk (1°) de groeiende scheeftrekking verhelpen in de regelgeving die van toepassing is op

de publieke en private opsporing, (2°) voorzien in een wetgeving die neutraal is tegenover de specifieke profielen van private onderzoekers, (3°) de privacy en de grondrechten beschermen van de personen die door private opsporing worden beoogd, (4°) de kwaliteits- en betrouwbaarheidseisen van de in de wet van 19 juli 1991 bedoelde private onderzoekers behouden, (5°) de private opsporing controleren en toezicht erop uitoefenen, (6°) en tot slot voorzien in een soortgelijke regeling als die welke van toepassing is op de private veiligheidssector krachtens de wet van 2 oktober 2017 « tot regeling van de private en bijzondere veiligheid » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/002, pp. 4-6).

B.2.1. Krachtens artikel 3 van de wet van 18 mei 2024 wordt de activiteit van private opsporing uitgeoefend door een natuurlijke persoon in opdracht van een opdrachtgever en bestaat die activiteit uit het verzamelen van inlichtingen verkregen door de verwerking van informatie over natuurlijke of rechtspersonen of aangaande de toedracht van door hen begane feiten. Die activiteit heeft als doel de verzamelde inlichtingen te verschaffen aan de opdrachtgever om diens belangen in het kader van een effectief conflict of een mogelijk conflict te vrijwaren of om verdwenen personen of verloren of gestolen goederen op te sporen.

Onder het begrip « private opsporing » in de zin van de wet van 18 mei 2024 vallen het betreden van een niet publiek toegankelijke plaats indien de persoon die het daadwerkelijk genot heeft over de plaats of zijn aangestelde hiervoor de schriftelijke toestemming heeft gegeven (artikel 82), het « interview » met een persoon indien die daarvoor zijn toestemming heeft verleend (artikelen 83 tot 85), de observatie van een persoon zonder diens toestemming (artikelen 87 tot 92), de raadpleging van persoonsgegevens in niet publiek toegankelijke geautomatiseerde bestanden indien de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke hiervoor toestemming hebben verleend (artikel 93), en « onderzoekstechnieken […] op goederen en op personen » mits de betrokkenen hiertoe toestemming hebben verleend, wat het detecteren, preleveren, bewaren en analyseren van sporen omvat, met uitsluiting van de verwerking van bepaalde gegevens, met name biometrische en genetische gegevens (artikel 94).

B.2.2. Verschillende activiteiten zijn evenwel uitgesloten van het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 krachtens artikel 4 ervan, dat luidt :

« Worden niet beschouwd als activiteiten van private opsporing :

NIET VERBETERDE KOPIE

1° de beroepsactiviteiten van notaris, advocaat, gerechtsdeurwaarder, journalist, bedrijfsrevisor en wettelijke auditor;

2° de beroepen waarbij de loutere activiteit van informatie-inwinning uitsluitend gebeurt bij de betrokkene zelf;

3° de activiteiten van een door de gerechtelijke overheid aangestelde expert;

4° de krachtens de wet uitgeoefende activiteiten van ambtenaren en agenten van openbare diensten, belast met in de wet bepaalde bevoegdheden van gerechtelijke of bestuurlijke politie of inlichtingenopdrachten of met een andere wettelijk of reglementair bepaalde onderzoeksopdracht of -bevoegdheid;

5° de activiteiten die uitsluitend bestaan in het ter beschikking stellen aan derden van publiek toegankelijke administratieve of financiële informatie over personen en daarop gebaseerde kredietanalyses;

6° de activiteit van schaderegeling in het domein van de verzekeringen, voor zover deze wordt uitgevoerd zonder het verrichten van onderzoek naar fraude;

7° de activiteit van auditor zonder het verzamelen van inlichtingen over personen met het oogmerk voor de opdrachtgever ongewenste feiten op te helderen;

8° de gereglementeerde financiële activiteiten die onderhevig zijn aan een specifiek financieel toezicht;

9° de activiteiten en beroepen die specifiek gericht zijn op het identificeren, analyseren en afhandelen van cyberveiligheidsincidenten;

10° de activiteiten uitgeoefend voor rekening van de opdrachtgever ter uitvoering van wettelijke verplichtingen of opdrachten die niet als eigen doel private opsporing nastreven, maar slechts een gevolgtrekking zijn van deze verplichtingen en opdrachten.

Wanneer de resultaten verder worden gebruikt dan ter uitvoering van de wettelijke verplichtingen of opdrachten bedoeld in het eerste lid, 10°, zijn de activiteiten zoals bedoeld in het eerste lid, 10°, beschouwd als activiteiten van private opsporing.

De Koning kan, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de lijst vaststellen van de beroepen of activiteiten die niet onder het toepassingsgebied van deze wet vallen omdat de functie en de bevoegdheden van de beoefenaars ervan geregeld zijn door een wet die voorziet in de nodige beschermingsregels ten aanzien van de personen die het voorwerp uitmaken van deze activiteiten ».

B.2.3. Artikel 7 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt dat de activiteit van private opsporing in de zin van artikel 3 van de wet van 18 mei 2024 wordt uitgeoefend door een « onderneming » of door een « interne dienst », die over een door de minister van Binnenlandse Zaken verleende vergunning moet beschikken.

NIET VERBETERDE KOPIE

De « onderneming » is « elke natuurlijke of rechtspersoon die activiteiten van private opsporing aanbiedt aan derden of uitoefent voor derden of zich als dusdanig bekend maakt » (artikel 2, eerste lid, 16°, van de wet van 18 mei 2024).

De « interne dienst » verwijst dan weer naar « elke dienst die door een [natuurlijke] of rechtspersoon ten eigen behoeve wordt georganiseerd voor het op structurele wijze uitoefenen van activiteiten van private opsporing of zich als dusdanig bekend maakt » (artikel 2, eerste lid, 17°, van de wet van 18 mei 2024). In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« Met betrekking tot een interne dienst voor private opsporing gaat het, naar analogie met een interne bewakingsdienst, hier over een dienst of een afdeling die in de schoot van een bedrijf wordt ingericht en die enkel instaat voor de uitvoering van onderzoeksopdrachten die uitgaan van dit bedrijf of deze organisatie (zogenaamde [inhouseopsporing]). De notie dienst impliceert dat de activiteiten van private opsporing op een structurele wijze zijn georganiseerd. Dit betekent dat de activiteit vervat is in de taakbedeling van minstens één medewerker. De interne dienst kan zowel onderzoeken voeren aangaande betrokkenen van zowel binnen (bijvoorbeeld : werknemers van een bedrijf) als buiten (bijvoorbeeld : verzekerden door een interne dienst van een verzekeringsmaatschappij) de organisatie. Essentieel is dat de opdracht hiertoe uitgaat van een persoon binnen de organisatie, waartoe de dienst behoort » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, p. 12).

2. Ten gronde

2.1. Wat betreft het eerste middel

B.3. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 de activiteiten van de notarissen, de advocaten, de gerechtsdeurwaarders, de journalisten, de bedrijfsrevisoren en de wettelijke auditoren uitsluit, maar niet die van de bedrijfsjuristen, terwijl al die beroepsgroepen aan een specifieke regelgeving zijn onderworpen die in waarborgen voorziet voor de uitoefening van die functies en in zoverre de wetgever met de wet van 18 mei 2024 de beroepen beoogde die niet onder een dergelijk normatief kader vallen.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.4. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet waarborgen het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.5.1. Om de bestaanbaarheid van een wetskrachtige norm met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet te beoordelen, onderzoekt het Hof eerst of de categorieën van personen ten aanzien van wie een ongelijkheid wordt aangevoerd, in voldoende mate vergelijkbaar zijn.

B.5.2. Het beroep van bedrijfsjurist is gereglementeerd en staat onder toezicht van het Instituut voor bedrijfsjuristen, met toepassing van de wet van 1 maart 2000 « tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen » (hierna : de wet van 1 maart 2000), die eveneens de voorwaarden bepaalt waaraan moet worden voldaan om de titel van bedrijfsjurist te voeren.

Artikel 4 van de wet van 1 maart 2000 bepaalt :

« § 1. Het Instituut kent de hoedanigheid van lid van het Instituut voor bedrijfsjuristen toe aan elke natuurlijke persoon die [erom] verzoekt en aan de volgende eisen voldoet :

1° houder zijn van het diploma van doctor, master of licentiaat in de rechten of in het notariaat of van een gelijkwaardig buitenlands diploma;

2° verbonden zijn, door een arbeidsovereenkomst of een statuut, aan een werkgever die in België, in de publieke of private sector, een economische, sociale, administratieve of wetenschappelijke activiteit uitoefent. Deze werkgever is een onderneming, een ondernemingsverbond of een instelling met rechtspersoonlijkheid;

3° ten behoeve van deze werkgever, van de ermee verbonden ondernemingen of instellingen, van de ondernemingsverbonden of de leden van die verbonden, studies en

NIET VERBETERDE KOPIE

adviezen verstrekken, akten opstellen, advies geven betreffende de bepaling van de rechtspositie en bijstand verlenen op juridisch vlak;

4° in hoofdzaak verantwoordelijkheid op juridisch vlak dragen;

5° het beroep van bedrijfsjurist in volle intellectuele onafhankelijkheid uitoefenen.

§ 1/1. In afwijking van de in paragraaf 1, 2°, gestelde voorwaarde met betrekking tot de verbondenheid door een arbeidsovereenkomst of statuut aan een werkgever, wordt de hoedanigheid van lid van het Instituut ook toegekend aan een natuurlijke persoon die lid is van het bestuursorgaan van een rechtspersoon, voor de uitoefening van het beroep van bedrijfsjurist binnen die rechtspersoon, indien de wet verbiedt dat dit lid deze bestuursopdracht uitoefent door middel van een arbeidsovereenkomst.

§ 2. De aanvragen worden gericht aan de raad van het Instituut in de vorm en onder de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig het huishoudelijk reglement van het Instituut ».

Artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 bepaalt dat de door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen vertrouwelijk zijn.

Luidens artikel 6, eerste lid, van de wet van 1 maart 2000 « [mag] niemand […] de titel van bedrijfsjurist voeren wanneer hij niet voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 4, en wanneer het Instituut hem niet de hoedanigheid van lid van het Instituut heeft verleend en hem niet heeft toegestaan de titel van bedrijfsjurist te voeren ».

B.5.3. Tussen de beroepsgroep van de bedrijfsjuristen en de beroepsgroepen die worden beoogd in artikel 4, eerste lid, 1 , van de wet van 18 mei 2024 bestaan verschillen die voortvloeien uit het verschillende regelgevende kader waaraan elk van die beroepsgroepen al dan niet is onderworpen. Die verschillen hebben inzonderheid betrekking op hun onderscheiden opdrachten, de organisatie van het beroep, de deontologie en de regels voor de toegang tot het beroep. Uit die verschillen kan evenwel niet worden afgeleid dat de desbetreffende beroepsgroepen dermate van elkaar te onderscheiden zijn dat zij ten aanzien van de bestreden maatregel niet vergelijkbaar zouden zijn.

Immers al die beroepsgroepen oefenen een gereglementeerde juridische activiteit uit en kunnen in dat kader ertoe worden gebracht, zij het slechts punctueel, om handelingen te stellen die onder het toepassingsgebied van artikel 3 van de wet van 18 mei 2024 vallen. Zij zijn daarvan in voorkomend geval enkel vrijgesteld wegens de in artikel 4 van diezelfde wet bedoelde uitsluitingen.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.5.4. De door de Ministerraad aangevoerde exceptie wordt verworpen.

B.6.1. Het bestreden verschil in behandeling berust op de aard van het beroep dat wordt uitgeoefend door de persoon die handelingen van private opsporing stelt in de zin van artikel 3 van de wet van 18 mei 2024, wat een objectief criterium van onderscheid is.

B.6.2. De parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 preciseert dat de meeste van de in de bestreden bepaling bedoelde uitsluitingen zijn overgenomen van die welke in artikel 1, § 2, van de wet van 19 juli 1991 waren bedoeld (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, p. 15).

Wat de uitsluiting van de gerechtsdeurwaarders, van de notarissen en van de advocaten betreft, blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 19 juli 1991 dat die wordt verklaard door het bestaan van een eigen wettelijke regeling voor het beroep (*Parl. St.*, Kamer, 1990-1991, nr. 1678/3, pp. 12-13). De parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 verwijst tevens naar een dergelijk regelgevend kader teneinde de uitsluiting van de bedrijfsrevisoren en de wettelijke auditoren te verantwoorden (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, p. 15). De uitsluiting van journalisten, die volgt uit de wet van 19 juli 1991, vloeit voort uit de omstandigheid dat, in voorkomend geval, zij informatie inwinnen teneinde die te publiceren in de media en niet voor rekening van een opdrachtgever, waarbij het doel erin bestaat de uitoefening van dat beroep niet aan banden te leggen (*Parl. St.*, Senaat, 1990-1991, nr. 1259/1, p. 4).

B.6.3.1. Ten aanzien van die doelstellingen kan het bestreden criterium van onderscheid als pertinent worden beschouwd, aangezien de in artikel 4, eerste lid, 1°, van de wet van 18 mei 2024 beoogde beroepen onder een bijzondere regelgeving vallen die een kader biedt voor de handelingen die zo kunnen worden beschouwd dat zij vallen onder de private opsporing in de zin van artikel 3 van diezelfde wet.

B.6.3.2. Wat in het bijzonder de advocaten betreft, dient te worden opgemerkt dat zij handelingen van private opsporing moeten kunnen stellen teneinde de identiteit van de cliënt of de tussenpersoon na te gaan en een woonplaats op te sporen om personen voor de rechtbank

NIET VERBETERDE KOPIE

te dagen, een getuige op te roepen of een gerechtsdeurwaarder in staat te stellen vaststellingen te verrichten, zoals de Ministerraad beklemtoont.

In dat kader zijn de advocaten aan het beroepsgeheim onderworpen, alsook aan strikte deontologische regels, waarvan de inachtneming in eerste instantie wordt gewaarborgd door de tuchtraad van de orde en een in het Gerechtelijk Wetboek vastgesteld bijzonder statuut, wat hen onderscheidt van andere juridische beroepen (arrest nr. 10/2008 van 23 januari 2008, ECLI:BE:GHCC:2008:ARR.010, B.6.1 tot B.6.3).

B.6.3.3. Geen enkele bepaling van de wet van 1 maart 2000 biedt daarentegen een kader voor de uitoefening van private opsporing door bedrijfsjuristen. De vertrouwelijkheidsplicht waaraan zij zijn onderworpen kan in dat verband niet worden gelijkgesteld met het beroepsgeheim, zoals vermeld in B.13.1 tot B.13.4.

Aangezien de bedrijfsjuristen niet zijn onderworpen aan de wet van 18 mei 2024, zouden zij bijgevolg aan elke regeling en aan elke specifieke controle naar aanleiding van een private opsporing ontsnappen, hetgeen in het bijzonder afbreuk zou doen aan de grondrechten van de personen die met een dergelijke opsporing worden beoogd, in tegenstelling tot de doelstellingen die met diezelfde wet worden nagestreefd.

B.7.1. Het Hof moet nog onderzoeken of de omstandigheid dat bedrijfsjuristen onder het toepassingsgebied van de wet van 18 mei 2024 vallen, geen onevenredige gevolgen teweegbrengt.

B.7.2. Zoals de verzoekende partij zelf preciseert, is de activiteit van private opsporing niet inherent aan de functie van bedrijfsjurist, aangezien die laatstgenoemde slechts op punctuele wijze ertoe wordt gebracht bepaalde handelingen van die categorie te stellen.

De verzoekende partij vermeldt in dat verband de ondersteuning van de dienst *human resources* in het kader van een dossier met betrekking tot een ontslag wegens een zware fout, het intern onderzoek teneinde te waarborgen dat het mededingingsrecht wordt nageleefd en het geval van een klokkenluider.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.7.3.1. Artikel 4, eerste lid, 10°, van de wet van 18 mei 2024 sluit « de activiteiten uitgeoefend voor rekening van de opdrachtgever ter uitvoering van wettelijke verplichtingen of opdrachten die niet als eigen doel private opsporing nastreven, maar slechts een gevolgtrekking zijn van deze verplichtingen en opdrachten » uit van het toepassingsgebied van die wet, met dien verstande dat, wanneer de resultaten van een dergelijke opsporing verder worden gebruikt dan voor een dergelijk doeleinde, de activiteit zo wordt beschouwd dat zij onder private opsporing valt (artikel 4, tweede lid, van de wet van 18 mei 2024).

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van die wet :

« In uitvoering van [de] regelgeving worden speuractiviteiten uitgeoefend voor rekening van opdrachtgevers. Dit speurwerk heeft niet als doel een eigen belang in het kader van een conflict of mogelijk conflict te vrijwaren maar is een verplichte opdracht, opgelegd bij wettelijke basis. Zo is er de regelgeving inzake de functie van preventieadviseur (wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk) en de verplichtingen inzake de klokkenluidersregelgeving die speuractiviteiten verplicht stelt en kadert. De persoon in kwestie onderzoekt de klachten en meldingen en stelt een individueel dossier samen waarin hij [onder meer] de verklaringen van het slachtoffer, de getuigen en de dader noteert. Deze persoon wordt weliswaar aangewezen door de werkgever of de ontvanger van de melding, maar dient niet beschouwd te worden als opdrachtgever in de zin van de wet.

Het onderzoek gebeurt immers niet in opdracht van een werkgever maar in opdracht van de wetgever. Het is een onafhankelijk onderzoek, hetgeen niet te verzoenen is met de idee van een opdrachtgever in het kader van de wet » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, p. 18).

Daaruit volgt dat de regeling van de wet van 18 mei 2024 niet bedoeld is om van toepassing te zijn op de handelingen die voorvloeien uit een wettelijke verplichting, met name wat betreft de klokkenluiders. Bepaalde, door het mededingingsrecht opgelegde opsporingen kunnen eveneens op die grond worden uitgesloten.

B.7.3.2. Hoe dan ook machtigt artikel 4, derde lid, van de wet van 18 mei 2024 de Koning ertoe, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, om « de lijst [vast te stellen] van de beroepen of activiteiten die niet onder het toepassingsgebied van [de wet van 18 mei 2024] vallen omdat de functie en de bevoegdheden van de beoefenaars ervan geregeld zijn door een wet die voorziet in de nodige beschermingsregels ten aanzien van de personen die het voorwerp uitmaken van deze activiteiten ».

NIET VERBETERDE KOPIE

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« [De] mogelijkheid [wordt] gelaten om bij in Ministerraad overlegd Koninklijk Besluit, genomen na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bijkomende uitzonderingen te voorzien. De wetgever kan niet uitsluiten dat er beroepen over het hoofd worden gezien of in de toekomst zouden opduiken die onder het toepassingsgebied van de wet vallen, maar waarvan het niet de bedoeling was de beoefenaars ervan te aanzien als personen die onderworpen zijn aan de wet tot regeling van de private opsporing.

Voorwaarde is wel dat er in voorkomend geval minimaal gelijkwaardige beschermingsregels voorzien worden, onder meer met betrekking tot privacy en persoonlijke levenssfeer, ten gunste van de personen die voorwerp uitmaken van privaat opsporingsonderzoek » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, pp. 18-19).

In de hypothese dat de wet van 1 maart 2000 wordt gewijzigd teneinde de handelingen van private opsporing van bedrijfsjuristen te regelen, zou de Koning dat beroep dus kunnen uitsluiten op basis van de voormelde machtiging.

B.7.4. Bovendien beschouwt artikel 3, 3°, van de wet van 18 mei 2024 enkel de activiteit die bestaat in het verzamelen van inlichtingen verkregen door de verwerking van informatie als een activiteit van private opsporing. Omgekeerd moet de regeling van de wet van 18 mei 2024 niet worden toegepast wanneer de bedrijfsjurist interne gegevensbanken raadpleegt die door de onderneming te zijner beschikking zijn gesteld.

Alleen wanneer de bedrijfsjurist verder gaat dan die loutere raadpleging en zelf overgaat tot het verzamelen van gegevens, is hij gebonden door de bepalingen van de wet van 18 mei 2024, wat redelijk verantwoord is ten aanzien van de in B.1.2 vermelde en door de wetgever nagestreefde doelstellingen, in het bijzonder het noodzakelijke evenwicht dat moet worden tot stand gebracht met het recht op eerbiediging van het privéleven van de persoon die het voorwerp uitmaakt van de private opsporing.

B.7.5. Wanneer de regeling van de wet van 18 mei 2024 moet worden toegepast, heeft de wetgever bovendien in een versoepeling voorzien, aangezien uit artikel 43, derde lid, van die wet volgt dat de vereiste om houder te zijn van een identificatiekaart die is afgegeven door de minister van Binnenlandse Zaken « [niet geldt] voor de leden van een personeelsdienst die ten

NIET VERBETERDE KOPIE

behoeve van de eigen werkgever activiteiten van private opsporing uitvoeren binnen het kader van [een] incidentenonderzoek ten laste van de werknemers van deze werkgever ».

B.7.6. Tot slot, in het geval waarin de betrokken onderneming niet een « interne dienst » in de voormelde zin wil oprichten en bijgevolg zich noch wil onderwerpen aan de voorschriften van de wet van 18 mei 2024, belet niets haar om een beroep te doen op externe actoren om handelingen van private opsporing te stellen die noodzakelijk zouden zijn voor haar activiteiten, bijvoorbeeld via een privaat onderzoeker van een onderneming voor private opsporing of een advocaat.

B.8. Het eerste middel is niet gegrond.

2.2. Wat betreft het tweede middel

B.9. Het tweede middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, in zoverre de wet van 18 mei 2024 van toepassing is op de bedrijfsjuristen voor sommige van hun nevenactiviteiten, zonder dat de informatie wordt uitgesloten die wordt verkregen in het kader van de adviesverlening ten gunste van hun werkgever in het kader van hun activiteit als juridisch raadsman, hetgeen strijdig zou zijn met de in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 beoogde vertrouwelijkheidsplicht en bijgevolg het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op een eerlijk proces van de door die vertrouwelijkheid beschermde ondernemingen zou schenden.

Uit de uiteenzettingen van het tweede middel blijkt dat de kritieken van de verzoekende partij in wezen betrekking hebben op de verplichtingen om het resultaat van de private opsporingen door te geven aan verschillende overheden met toepassing van de artikelen 101, 102, 104 en 107 van de wet van 18 mei 2024, die dan ook moeten worden beschouwd als de bestreden bepalingen.

B.10.1. Artikel 101 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt :

NIET VERBETERDE KOPIE

« De rechter aan wie de bevindingen van een private opsporing worden voorgelegd gaat na of deze zijn tot stand gekomen in overeenstemming met de bepalingen van deze wet.

Daartoe kan hij van de privaat onderzoeker, de opdrachthouder, de onderneming en de dienst eisen dat een integraal afschrift van het onderzoeksdossier hem wordt meegedeeld.

De rechter oordeelt soeverein over de bewijswaarde die aan de bevindingen van een privaat opsporingsonderzoek kan toegekend worden.

De artikelen 7, 8, 57, 58, 62, 65, 81, 87, 96 en 109 worden evenwel voorgeschreven op straffe van nietigheid.

Indien het vonnis of arrest melding maakt van inbreuken op deze wet of op de bepalingen van het Wetboek van strafvordering, begaan in het kader van een opdracht van private opsporing, maakt de griffie een afschrift van het vonnis of arrest, waarin deze vaststelling is vastgelegd, over aan de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken ».

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« De correcte toepassing van de regelgeving op het terrein hangt in hoge mate af van de gebruiksmogelijkheden van de onderzoeksbevindingen. Privaat onderzoekers zullen geneigd zijn de regelgeving na te leven indien onderzoeksresultaten die met miskenning van de regelgeving […] tot stand zijn gekomen door de opdrachtgever toch niet kunnen gebruikt worden bij de verdediging van zijn belangen. Hierdoor ontstaat er een krachtig autoregulerend effect. Veel hangt dus af van niet-bruikbaarheid van onrechtmatig verkregen bewijs.

Gezien het belang van het autoregulerend effect en de quasi onmogelijkheid om controles uit te oefenen die op preventief vlak voldoende effecten hebben, wordt voorgesteld in de wet in te schrijven dat de elementen van de bevindingen van de privaat onderzoeker nietig zijn en in rechte niet kunnen worden aangewend indien ze tot stand kwamen terwijl bepaalde essentieel geachte bepalingen uit de wet niet werden nageleefd. Om dit na te gaan dient de rechter het onderzoeksdossier van de privaat onderzoeker te kunnen raadplegen.

De rechter zal aan de bevindingen geen rechterlijke gevolgen kunnen verlenen in volgende gevallen :

1° indien het onderzoek werd uitgevoerd door een niet-vergunde onderneming of dienst voor private opsporing of een privaat onderzoeker zonder geldige identificatiekaart;

2° indien elementen van de bevindingen van privaat onderzoek verkregen werden door de meest zwaarwichtige inbreuken op de wet, zoals de opsporing in verboden onderzoeksdomeinen of het op een onrechtmatige wijze verkrijgen van bevindingen;

3° indien de kennisgevingsvereisten ten aanzien van de betrokkene niet zijn nageleefd of indien de bevindingen verkeerdelijk worden aangewend.

Niet het geheel van de bevindingen van privaat onderzoek zijn noodzakelijk door de in deze bepaling bedoelde onrechtmatigheid aangetast. Zo kunnen feiten begaan zijn door meerdere personen. Indien bijvoorbeeld slechts één persoon geïdentificeerd is door de

NIET VRIJGEGEVEN KOPIE

aanwending van ongeoorloofde observaties, kunnen toch rechtsgevolgen worden verleend aan de identificatie van de andere personen. Zo ook is het niet de bedoeling dat indien meerdere werkmethodes gehanteerd werden om dezelfde feiten vast te stellen dat deze bevindingen door onrechtmatigheid zijn aangetast door één enkele illegale werkmethode, als ze alsnog worden geschraagd door andere, ingevolge deze wet, correct toegepaste werkmethodes.

Teneinde de minister van Binnenlandse Zaken in staat te stellen sancties te kunnen nemen ten aanzien van wetsovertredingen (administratieve geldboete, schorsing of intrekking van de identificatiekaart of van de vergunning) is het aangewezen dat hij in kennis wordt gesteld van door de rechter vastgestelde wetsinbreuken » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, pp. 71-72).

B.10.2.1. Artikel 102 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt :

« Onverminderd artikel 103, stelt de privaat onderzoeker of de opdrachthouder die door zijn opdrachtgever wordt belast met een privaat opsporingsonderzoek betreffende feiten die misdaden of wanbedrijven uitmaken of duidelijk zullen uitmaken of die, bij het vervullen van zijn opdracht, kennis krijgt van zulke feiten, de procureur des Konings, en/of, naargelang het geval, de onderzoeksrechter, bij de rechtbank binnen het rechtsgebied waar die feiten zijn gepleegd of zullen worden gepleegd of, indien de plaats van de feiten hem niet bekend is, het rechtsgebied van de vestigingsplaats van de onderneming of dienst, hiervan dadelijk en schriftelijk op de hoogte.

De verplichting bedoeld in het eerste lid is slechts van toepassing indien de feiten duidelijk zijn en er aanwijzingen zijn, die de privaat onderzoeker of de opdrachthouder kende of redelijkerwijze behoorde te kennen, dat deze feiten misdaden of wanbedrijven uitmaken.

De verplichting bedoeld in het eerste lid is eveneens van toepassing voor feiten waarvan de privaat onderzoeker of de opdrachthouder weten dat deze het voorwerp uitmaken van een opsporings- of gerechtelijk onderzoek.

De Koning bepaalt, na advies van het College van procureurs-generaal, de nadere inhoud, de nadere regels en de vorm van de melding ».

De parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 preciseert in dat verband :

« De wet van 1991 voorziet voor de privédetective een meldingsplicht bij het parket :

- indien hij belast wordt met opsporingen en onderzoeken betreffende feiten die misdaden of wanbedrijven opleveren;

- indien hij, bij het vervullen van zijn opdracht, kennis krijgt van deze feiten.

De gerechtelijke en/of politionele overheid moet op de hoogte worden gesteld van het delictueuze gedrag waarvan de privaat onderzoeker kennis heeft. Ze moet er in het kader van haar vervolgingsbeleid een passend gevolg kunnen aan geven. Daarom dient deze regel niet enkel te worden behouden maar te worden uitgebreid naar kennis over toekomstige

NIET VERBETERDE KOPIE

wanbedrijven of misdaden. De privaat onderzoeker heeft bijvoorbeeld vernomen dat bepaalde personen diefstallen beramen.

De meldingsplicht geldt slechts in geval de feiten duidelijk zijn of indien de privaat onderzoeker concrete aanwijzingen heeft, waarvan hij redelijkerwijze weet of dient te weten dat het [om] misdrijven gaat. Hij dient dus zijn meldingsplicht niet uit te oefenen op basis van vage geruchten die hij ter ore zou zijn gekomen.

Deze wettelijke verplichting brengt ook mee dat de privaat onderzoeker geenszins aansprakelijk zou kunnen worden gesteld voor feiten die hij aan de procureur des Konings zou hebben gemeld.

De meldingsverplichting geldt eveneens wanneer de opdrachthouder of de onderzoeker wordt gevraagd een privaat onderzoek uit te voeren aangaande feiten waarvan ze weten of redelijkerwijze zouden moeten weten dat deze het voorwerp uitmaken van een opsporings- of gerechtelijk onderzoek. Men wordt geacht redelijkerwijze op de hoogte te zijn indien bvb. de feiten op enige wijze in de media zijn geweest » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, pp. 72-73).

B.10.2.2. Artikel 103 van de wet van 18 mei 2024, waarnaar artikel 102 van diezelfde wet verwijst, bepaalt :

« De procureur des Konings en/of de onderzoeksrechter die kennis heeft van [een] opdracht van private opsporing kan de private onderzoeker, de opdrachthouder en/of de opdrachtgever gelasten hetzij de opdracht van private opsporing tot een door hem bepaalde datum op te schorten, hetzij het onmiddellijk en definitief te beëindigen.

Op straffe van de sanctie bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek mag de private onderzoeker, de opdrachthouder en/of de opdrachtgever, die er kennis van krijgt dat een opsporings- of gerechtelijk onderzoek lopende is, in geen enkel geval :

1° het verloop van die onderzoeken belemmeren;

2° hierover rapporteren of communiceren, behoudens voorafgaande uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde procureur des Konings of onderzoeksrechter;

3° die informatie aan derden of aan de betrokkenen meedelen.

De Koning bepaalt, na advies van het College van procureurs-generaal, de nadere inhoud, de nadere regels en de vorm van de opschorting, de beëindiging en de toestemming ».

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« Er kunnen zich situaties voordoen waarbij de procureur des Konings, die al dan niet via melding van de privaat onderzoeker op de hoogte is van een lopend privaat onderzoek, oordeelt dat de opdracht niet verder kan worden uitgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer hij van oordeel is dat de verdere uitvoering van het privaat onderzoek een gevaar zou kunnen

NIET VERBETERDE KOPIE

opleveren voor de private speurder of voor derden of schade kan opleveren voor de publieke opsporing. De procureur des Konings moet alsdan de mogelijkheid hebben de privaat onderzoeker te gelasten met de schorsing of het beëindigen van zijn opdracht.

De private onderzoeker, opdrachthouder en/of opdrachtgever dewelke na kennisname van een lopend publiek onderzoek handelingen stellen die een negatieve impact hebben op dit onderzoek onderwerpen zich aan sancties zoals voorzien in het Strafwetboek. Zulke handelingen omvatten [onder meer] het overmaken van informatie van een lopend publiek onderzoek aan derden of betrokkenen. Ook het rapporteren of communiceren over het loutere gegeven dat een opsporings- of gerechtelijk onderzoek lopende is dient hieronder begrepen te worden » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, pp. 73-74).

B.10.3. Artikel 104 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt :

« De opdrachthouder en de privaat onderzoeker verstrekken zonder verwijl alle inlichtingen en documenten waartoe de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken of de minister bevoegd voor Justitie of de gerechtelijke overheden, in het raam van hun respectieve bevoegdheden, hen verzoeken.

Op de vraag om inlichtingen over een uitgevoerde of lopende opdracht antwoorden de opdrachthouder en de privaat onderzoeker enkel voor zover de personen die zijn belast met het inwinnen van de inlichtingen, in het bezit zijn van een specifiek mandaat hiertoe verleend door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, de minister bevoegd voor Justitie of de gerechtelijke overheid, elk in het raam van zijn bevoegdheden ».

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« De wetgever uit 1991 heeft de contacten, de netwerking en de informele informatiestroom tussen private en publieke speurders willen vermijden. Dergelijk ongecontroleerde fenomenen van ‘ grey policing ’ houden immers tal van risico’s in voor het correct functioneren van de rechtstaat.

Deze bezorgdheid kwam onder meer tot uiting in de regel waarbij bepaald wordt dat politieambtenaren of leden van inlichtingendiensten die informatie wensen te verkrijgen van een privédetective, dit slechts kunnen mits een schriftelijk mandaat van de gerechtelijke of de bestuurlijke overheid, elk in het kader van zijn respectieve bevoegdheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat private onderzoekers en opdrachthouders, onder politie-impuls, hun beroepsbevoegdheden zouden aanwenden om als politie-informant te fungeren. Deze regeling uit de wet van 1991 wordt behouden.

Deze regel viseert uiteraard niet de bevoegdheden vanwege de personen, bedoeld in artikel 116 van de wet, belast met de controle en het toezicht op de naleving van de wet en haar uitvoeringsbesluiten » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, p. 74).

B.10.4. Artikel 107 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt :

NIET VERBETERDE KOPIE

« De ondernemingen en de interne diensten voor private opsporing en de opleidingsinstellingen alsmede de personen die voor hun rekening werken beantwoorden onverwijld elke vraag om inlichtingen betreffende hun activiteiten die uitgaat van de gerechtelijke en administratieve overheden of van de met het toezicht op de uitvoering van deze wet belaste ambtenaren en agenten ».

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 mei 2024 :

« [De artikelen 105 tot 107] regelen de discretie- en geheimhoudingsplicht van het personeel dat tewerkgesteld is in een onderneming of een interne dienst voor private opsporing. Deze is gelijkaardig aan wat bepaald is in de detectivewet van 1991. De meldingsplicht van misdrijven en de inlichtingen die de privaat onderzoeker op vraag van gerechtelijke of bestuurlijke overheden moet verstrekken, vormen de logische uitzondering op deze regel.

[…]

[Er] wordt opgemerkt dat privaat onderzoekers en het personeel van interne diensten voor private opsporing inderdaad onderhevig zijn aan een discretie- en geheimhoudingsplicht, doch zij vallen niet onder het beroepsgeheim, zoals voorzien in het aangehaalde artikel 458 van het Strafwetboek. Privaat onderzoekers werken in opdracht van een opdrachtgever, en de inlichtingen die zij verkrijgen of tijdens hun opdracht verzamelen kunnen niet gelijkgesteld worden met geheimen die worden toevertrouwd aan actoren die wel aan een beroepsgeheim onderworpen zijn, zoals artsen, advocaten of heelkundigen » (*Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55-3935/001, pp. 74-75).

B.11. In tegenstelling tot wat de Ministerraad betoogt, kan artikel 107 van de wet van 18 mei 2024 daadwerkelijk betrekking hebben op de bedrijfsjuristen, aangezien die laatstgenoemden, teneinde handelingen van private opsporing in de zin van die wet te stellen, deel moeten uitmaken van een « interne dienst », die uit slechts één persoon kan bestaan, zoals in B.2.3 is vermeld.

B.12. Teneinde het middel te onderzoeken, dient voorafgaandelijk de draagwijdte van de in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 bedoelde vertrouwelijkheidsplicht van de bedrijfsjuristen te worden vastgesteld.

B.13.1. In de oorspronkelijke versie ervan bepaalde artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 :

« De door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn werkgever en in het kader van zijn functie van juridisch raadsman, zijn confidentieel ».

NIET VERBETERDE KOPIE

B.13.2. Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 maart 2000 blijkt dat het amendement dat aan de oorsprong ligt van die bepaling oorspronkelijk erin voorzag dat de bedrijfsjurist in de uitoefening van zijn juridische activiteiten houder is van het beroepsgeheim (*Parl. St.*, Senaat, 1995-1996, nr. 1-45/2, pp. 3, 13-14).

De wetgever heeft die weg uiteindelijk niet gevolgd en heeft gekozen voor een vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist. De voormelde parlementaire voorbereiding preciseert in dat verband :

« Het wetsvoorstel heeft als bedoeling het algemeen belang te waarborgen door een correcte toepassing van de wetgeving door de ondernemingen aan te moedigen. Daartoe moet op de briefwisseling die de bedrijfsjurist aan zijn werkgever toezendt, een vertrouwelijkheidszegel worden aangebracht. De onderneming moet aldus de mogelijkheid hebben van zijn juridisch raadsman intern een omstandig en onafhankelijk advies te verkrijgen met betrekking tot de juridische gevolgen van de geplande verrichtingen of van de gestelde daden.

De huidige formulering van artikel 5, zoals omschreven in de oorspronkelijke tekst van het voorstel van wet, blijkt te ruim.

Het amendement van de regering strekt derhalve ertoe het toepassingsgebied van het beroepsgeheim van de bedrijfsjurist te beperken tot de louter juridische adviezen die hij in zijn onderneming in het kader van zijn activiteiten als juridisch raadsman moet verstrekken.

Op die manier worden niet alle activiteiten van de bedrijfsjuristen als dusdanig beschermd, zoals door de oorspronkelijke tekst was bepaald.

Het voorgestelde amendement kent aan de juridische adviezen van de bedrijfsjurist een relatieve vertrouwelijkheid toe, waarvan de draagwijdte beperkter is dan die welke in de wet bijvoorbeeld is bepaald ten aanzien van de artsen (hier moet de inachtneming van de persoonlijke levenssfeer in de meest intieme aspecten ervan worden gewaarborgd en moet de volksgezondheid worden gehandhaafd) of ten aanzien van de advocaat (hier moeten de rechten van de verdediging volledig worden gewaarborgd) » (*Parl. St.*, Senaat, 1998-1999, nr. 1-45/5, pp. 2-3).

En :

« Het amendement wil dus benadrukken dat het in het algemeen belang is dat de ondernemingen de wet correct toepassen : zij kunnen bepaalde problemen aan hun interne raadsman voorleggen aangezien zijn adviezen confidentieel zijn » (*Parl. St.*, Senaat, 1998-1999, nr. 1-45/6, p. 73).

NIET-BEËINDIGDE KOPIE

B.13.3. Sinds de wijziging ervan bij de wet van 14 maart 2023 « tot wijziging van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen » (hierna : de wet van 14 maart 2023), bepaalt artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 :

« De door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, ten gunste van zijn opdrachtgever en in het kader van zijn functie van juridisch raadsman, zijn vertrouwelijk. Deze vertrouwelijkheid strekt zich eveneens uit tot de interne correspondentie die een verzoek om advies bevat, de interne correspondentie die wordt gevoerd over dat verzoek, de ontwerpadviezen en de interne documenten die worden opgesteld ter voorbereiding van het advies ».

In dat verband preciseert de parlementaire voorbereiding van de wet van 14 maart 2023 :

« Artikel 5 van dezelfde wet, die voorziet in de vertrouwelijkheid van de juridische adviezen van bedrijfsjuristen, wordt aangevuld om de verduidelijkingen van de rechtspraak erin op te nemen.

De vertrouwelijkheid van adviezen van de bedrijfsjurist heeft tot doel het fundamentele recht van de rechtzoekende te garanderen, in dit geval het recht van de onderneming op juridisch advies en juridische bijstand : de onderneming moet zonder vrees de relevante informatie voor het advies of de bijstand kunnen meedelen, te goeder trouw haar vragen en problemen kunnen voorleggen aan een adviseur die ze volledig kan vertrouwen voor een deskundige juridische analyse, om zo juridisch advies te verkrijgen over hoe zij de wet moet naleven of hoe zij haar rechtspositie wetsconform dient te begrijpen, te bepalen en er naar te handelen.

In zijn ‘ Belgacom ’-arrest van 5 maart 2013, heeft het Hof van beroep van Brussel bepaald dat :

‘ Indien het verstrekken van opvattingen of aanbevelingen in standaardtaal als “ advies ” moet worden beschouwd, moet in het licht van de bedoeling van de wetgever worden aanvaard dat artikel 5 ook betrekking heeft op de correspondentie die het verzoek om advies bevat, de correspondentie die in verband met het verzoek is uitgewisseld, ontwerpadviezen en voorbereidende documenten voor het advies. ’ (paragraaf 53).

Deze overweging van het arrest van het Hof van beroep te Brussel van 5 maart 2013 over de draagwijdte van de vertrouwelijkheid van de adviezen van bedrijfsjuristen wordt bijna letterlijk overgenomen, om in de wet voor meer rechtszekerheid de draagwijdte van de vertrouwelijkheid van de bedrijfsjurist te verduidelijken.

Er wordt echter verduidelijkt dat de ‘ correspondentie die het verzoek om advies bevat ’ en de ‘ correspondentie die in verband met het verzoek is uitgewisseld ’ moeten worden verstaan als intern binnen de onderneming(sgroep). De wetswijziging bevestigt ook zo de bestaande situatie. Indien het advies buiten de onderneming(sgroep) wordt gedeeld, verliest het ook de vertrouwelijkheid zonder afbreuk te doen aan andere gronden van vertrouwelijkheid zoals bv. het beroepsgeheim van advocaten.

NIET VERBETERDE KOPIE

In plaats van de door het Hof van beroep vermelde ‘ voorbereidende documenten ’ wordt de formulering ‘ documenten opgesteld ter voorbereiding van het advies ’ gebruikt, waarmee wordt bevestigd dat reeds bestaande documenten uitgaande van andere personen dan de bedrijfsjurist of opgesteld voor andere doeleinden niet onder de vertrouwelijkheid kunnen worden ‘ gedekt ’, in overeenstemming trouwens met de rechtspraak van het Hof van Cassatie volgens welke de vertrouwelijkheid in geen geval kan worden ingeroepen om bepaalde documenten aan de onderzoeken van autoriteiten te onttrekken, en evenmin kan worden ingeroepen in geval van medewerking van de bedrijfsjurist aan een misdrijf. De aangebrachte wijziging druist niet in tegen de rechtspraak volgens welke er in geval van een strafbaar feit geen beroep kan worden gedaan op de vertrouwelijkheid. Bijstand om een strafbaar feit te plegen waaraan de jurist zou deelnemen, geniet dus geen bescherming onder artikel 5 van de wet. Niet-dienstige, maar vertrouwelijke stukken die ten onrechte in beslag genomen werden, zullen echter niet noodzakelijk bewaard blijven in het strafdossier.

Elke vertrouwelijkheidsplicht heeft een welbepaald doel van individueel of maatschappelijk belang en die doelgebondenheid bepaalt ook zijn draagwijdte, met name tot waar het reikt en welke informatie er precies onder valt. Daarbuiten kent het geen toepassing en daarom heeft de vertrouwelijkheid ook enkel betrekking op vertrouwelijke informatie die kadert binnen de uitoefening van het specifieke beroep en kan het nooit een dekmantel zijn voor illegale activiteiten.

De precisering toegevoegd in artikel 5 van dezelfde wet laat de praktijk onverlet volgens welke de voorzitter van het Instituut bij huiszoekingen of inbeslagnames aanwezig of vertegenwoordigd is, of toch tenminste hiervan op de hoogte wordt gebracht en deelneemt aan de naleving van voornoemde regels en aan de voorlopige of definitieve schifting van documenten die mogelijkerwijs onder de vertrouwelijkheid vallen.

De bedrijfsjurist dient tenslotte de wettelijk erkende vertrouwelijkheid ook te kunnen inroepen als wettige reden tot weigering om de inhoud van zijn advies te onthullen tijdens een getuigenis in het kader van een gerechtelijke procedure, overeenkomstig artikel 929 van het Gerechtelijk Wetboek » (*Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, DOC 55-3080/001, pp. 12-14).

In het kader van de wijziging van artikel 4 van de wet van 1 maart 2000 door de wet van 14 maart 2023, wordt in diezelfde parlementaire voorbereiding het verband gelegd tussen de in artikel 4, § 1, 3°, van de wet van 1 maart 2000 bedoelde opdracht van de bedrijfsjurist, en de vertrouwelijkheid in de zin van artikel 5 van diezelfde wet :

« [Dit] artikel [wijzigt] de (niet cumulatieve) lijst van taken die men in hoofdzaak moet uitoefenen om bedrijfsjurist te worden, door te verduidelijken dat de taken van de bedrijfsjuristen ‘ adviezen betreffende de bepaling van de rechtspositie ’ van de onderneming kunnen bevatten. Zodoende bevestigt het de bestaande link tussen de activiteiten van de bedrijfsjurist en het fundamenteel recht van de onderneming op juridische bijstand.

De vertrouwelijkheid van adviezen van de bedrijfsjurist ten gunste van zijn werkgever, erkend in artikel 5 van dezelfde wet, heeft inderdaad tot doel het fundamentele recht van de rechtzoekende te garanderen, in dit geval het recht van de onderneming op juridisch advies en juridische bijstand : de onderneming moet zonder vrees de relevante informatie voor het advies

NIET VERBETERDE KOPIE

of de bijstand kunnen meedelen, haar vragen en problemen kunnen voorleggen aan een adviseur die ze volledig kan vertrouwen voor een deskundige juridische analyse, om zo juridisch advies te verkrijgen over hoe zij de wet moet naleven of hoe zij haar rechtspositie wetsconform dient te begrijpen, te bepalen en er naar te handelen.

[…]

Rechtsbijstand bestaat in feite uit twee componenten :

- enerzijds gaat het om adviezen met betrekking tot de rechtspositie van de rechtszoekende in het licht van een lopende of potentiële (civiele, administratieve of strafrechtelijke) procedure;

- anderzijds gaat het om de verdediging en juridische vertegenwoordiging als zodanig.

De eerste component behoort natuurlijk tot de activiteiten van de bedrijfsjurist, die zijn onderneming kan adviseren over het starten of vermijden van een rechtsgeding en over haar positie tijdens het geding. Dit kan ook niet anders aangezien de wet van 1 maart 2000 nu reeds een werkelijke rol van juridisch raadgever voor de bedrijfsjurist binnen de vennootschap erkent, in het bijzonder in huidig artikel 4, § 1, onder 3 (volgens hetwelk, onder de taken van de bedrijfsjurist onder meer het ‘ raad geven en bijstand verlenen op juridisch vlak ’ valt) en in artikel 5, § 1 (dat bepaalt dat de vertrouwelijkheid van toepassing is ‘ in het kader van zijn functie van juridisch raadsman ’). Dit werd reeds bevestigd door de Belgische minister van Financiën in antwoord op een parlementaire vraag : ‘ Artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een pleitmonopolie voor de advocaten. De vertegenwoordiging in verband met een rechtsgeding blijft het voorrecht van de advocaat. Dezelfde bepaling is ook van toepassing op advies over het instellen of vermijden van een dergelijk rechtsgeding. Deze laatste adviesfunctie kan uiteraard ook waargenomen worden door een bedrijfsjurist, een boekhouder, een accountant of een andere adviseur. ’(*Parl. St*. Kamer, 2016/2017, DOC 55-2566/3, p. 11).

De tweede component, namelijk de vertegenwoordiging en verdediging voor de rechtbank zoals beoefend door de advocaat, behoort niet tot de activiteiten van de bedrijfsjurist. De wijziging brengt geen veranderingen mee in dit opzicht » (*Parl. St*. Kamer, 2022-2023, DOC 55-3080/001, p. 10-12).

B.13.4. Daaruit volgt dat de draagwijdte van de vertrouwelijkheid in de zin van artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 niet gelijkstaat aan die van het beroepsgeheim van de advocaat, dat die vertrouwelijkheid geen betrekking heeft op alle activiteiten van de bedrijfsjurist, maar enkel op bepaalde specifieke materiële handelingen die verband houden met de in artikel 4, § 1, 3° en 4°, van de wet van 1 maart 2000 bedoelde opdracht en tot slot dat die vertrouwelijkheid nooit kan worden aangevoerd om het plegen van strafbare feiten te dekken.

B.13.5. Wanneer de bedrijfsjurist een handeling stelt die onder de private opsporing in de zin van de wet van 18 mei 2024 valt, wijkt hij af van de opdrachten bedoeld in artikel 4, § 1, 3° en 4°, van de wet van 1 maart 2000, waarin een dergelijke mogelijkheid niet wordt beoogd, noch geregeld, zoals in B.6.3.3 is vermeld. De in artikel 5 van de wet van 1 maart 2000

NIET VERBETERDE KOPIE

verankerde vertrouwelijkheid is dus niet bedoeld om een dergelijke handeling te dekken en is bijgevolg niet van toepassing op de verplichtingen om de in de artikelen 101, 102, 104 en 107 van de wet van 18 mei 2024 bedoelde informatie door te geven.

In dat kader kunnen de handelingen van private opsporing die door de bedrijfsjuristen worden gesteld evenmin worden beschouwd als « documenten opgesteld ter voorbereiding van het advies » in de zin van artikel 5 van de wet van 1 maart 2000, aangezien zij geen documenten in de strikte zin zijn, maar wel onderzoekshandelingen, die aan het toepassingsgebied van die wet ontsnappen.

Evenzo lijkt de door de verzoekende partij aangevoerde omstandigheid dat het Hof van Beroep te Brussel bij zijn arrest van 5 maart 2013 in zake *Belgacom* (nr. 2011/MR/3, ECLI:BE:CABRL:2013:ARR.20130305.3) heeft geoordeeld dat de inbeslagneming, door de mededingingsautoriteit, van adviezen van bedrijfsjuristen strijdig was met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet pertinent voor het onderzoek van het middel, aangezien dergelijke adviezen passen in het kader van artikel 4 van de wet van 1 maart 2000 en worden gedekt door de vertrouwelijkheid in de zin van artikel 5 van die wet, in tegenstelling tot de door de wet van 18 mei 2024 bedoelde handelingen van private opsporing, waarvan te dezen sprake is.

B.14. Het tweede middel berust op een verkeerd uitgangspunt en moet bijgevolg worden verworpen.

NIET VERBETERDE KOPIE

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 19 november 2026.

De griffier, De voorzitter,

Nicolas Dupont Pierre Nihoul

NIET VERBETERDE KOPIE